

Latweeschu Nwises.

Nr. augstas Geweschanas = Rummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 40. Zettortdeenâ Imâ Oktober 1825.

No Pehterburges.

Virmâ September mehnescha deenâ muhsu augstas Kungs un Keisers, un divi deenas wehlati, prohti 3schâ September, Winna augsta gassascha, ta Keiserene Elisabet, us Taganrok aibraukuschi. Jau preekschlaikâ par to tappe gahdats, ka divi reises par neddelu paste ar grahamatahm starp Pehterburges un Taganrok eet.

Ïsteikschana.

Taganrok irr zeets pilfats, kas stahw ne tahli no tahs weetas, kur ta leela Donuppe eegahschahs eeksch Nsowes juhru. Schi juhra irr leela aste no melnas juhras. Tam pilfatam irr arri ohsts, ko leels walnis, kas 600 affis juhra ee-eet, prett wehjeem un wilneem farga. Eedsihwotaju irr eeksch Taganrok kahdi 6000. Wisapfahrt irr ta semme, kur Kasaki mahjo, un eeprettim stahw tas zeets pilfats Nsow, ko Keisers Pehteris Imais no Turkeem uswinneja karrâ. Schinni widdû wisapfahrt leeli klaijumi. Laiks tur irr parleekam jauks un filitigs. Seema ihfa un til lehna, ka uppes ne mas nefafalst, un ka arri mas sneega tur reds. Pawassara jau Wenrar mehnesi fahkabs. Wassara gan karsta, bet juhras wehji dohd allaschin wehsumu. Zê aug ittin labbi wihna ohgas, bet tatschu pawassara no nakts salnahm brihscham tohp aishneintas; wihges un zitti augli, ka tikkai siltakajâs semmês aug, schê ittin labbi isdohdabs. Bet sissenî, kas eeksch leeleem barreem wassara apfahrt fraida, nomaita daudsreisahm wissu scho jaukumu. Taganrok stahw kahdas 1800 werstes, jeb 257 juhdeses no Pehterburges nohst, gan drihs itt teescham us deenas widdus puffi.

No Zehkabsatta.

Arri pee mums taggad apgahdaschana preeksch nabbageem un nespehzigeem noteek. 25 nabbagi dabbu ikfats par neddelu dahwanas, naudu, maissi un zittu barribu. Zhpatte nabbagu teefa no rahtsteefas irr eezelta un no Kursemmes Gubernementa waldischanas apstiprinata, un ihpats nabbagu usraugs gahda, ka sweschî nabbagi us pilfatu ne welfahs, ka ne kahdi nabbagi ne eet apfahrt deedeledami. Taggad arri us to dohma, sawadu nabbagu un flinneeku nammu uszelt, un par to jau tappe rakstihst pee augstas waldischanas.

No Wahzsemmes.

Tanni pilfatâ, ko Keln sauz, pee Reinuppes, 25 Schihdu namna tehwi us to farweenojuschees, labbaku deewakalposcham fawâ starpâ uszelt. Winni gribb wissu fawu deewakalposcham Wahzu walloda turreht, to wezzu schabbafu us swehdeenu pahrzelt un ne gribb wairs ihpafschu flakteri no fawa rabinera likt eezelt. Tapatt arri eeksch zittahm Wahzsemmes semmehm Schihdi Wahzu walloda deewakalposcham turra. Wehlejama leeta buhtu, ka arri zittur Schihdi atsichtu, ka tee wezzi un gruhti likkumi, ko tatschu ne weens Schihds pilnigi ne warr turreht, woi pagallam jaatmet, woi ta japahrtaisa, ka jelle weenu reisi ta atschkirschana to Zuhdu lauschu no teem zitteem eedsihwotajeem gallu dabbutu; bet kamehr Schihdi stihwi un zeeti, ka lihds schim, no zitteem eedsihwotajeem atschkirrahs, tamehr arri ne warr zittadi buht, ka winni wissur ka sweschineeki dsihwo.

Us weenu lauku Wahzsemme, ko sauz Ligor lauku, stahw kohks, no kurra schi flawa tappe daudsinata, ka flinneeki, ko ne weens bakteris

ne warr dseedinah, pee ta kohka sawu wesselibu
atdabbujoht. Tas nu sinnams newaid teefa, bet
woi tad mahnu tizziba mahzibu peenem? Tag-
gad no Umburges, Libeka un zitteem pilfateem
dauds flinneeki salassahs pee ta isflaweta kohka,
un zerre stipri, tur wesseli tapf. Sawadi pateesi,
fa zilweki allaschin us to irr gattawi bijuschi,
nesaprohtamas leetas tulihf peenemt un tizzeht,
un turprettim saprohtamas mahzibas atmet un
ne tizzeht. Schi tauta mefle brihnuma sib-
mes, tas wahrds muhsu Pestitaja irr un paleef
teefa.

Wezzus papihrus pahrskattidams, atraddu
jauku ruddena-dseefinu, fo jau preeksch 20 gad-
deem biju faraktijis. Lai schinni ruddenalaikâ
arri schè labbu weefinu un dauds lassitaju atrohn!

Ruddena = dseefma.

Meld. Kad es no rihta peezekohs.

Jau sawus laukus noplakham,
Wehl dahrsu = auglus nonemmam;
Jau felt maifes graudini
No jauna semmei tizzeht.

Jau fluffas putnu meldijas;
Tee sweeschâs semmès padohdahs.
Tur atraddihs to barribu,
No tee pee mums wairs ne dabbu.

Kas kustahs ween, to barro Deews;
Fkweenam nowehl lihgsnotees:
Tam tahrpam fa tam zilwekam,
Tam arrajam fa keisaram.

Ne ween ikdeenas maifiti
Winsch dohd; bet labpraht pahrafi
Mums peemett, lai jel atshstam,
Ka no ta neeka nepelnam.

Fgaddâ winna laipniba
Pee mums no jauna skattama.
Tahs awots muhscham ne isshkft,
Kas dshws irr, smelt un baudihf drihkft.

Ar gauf' un pateizibu mehsh
Tad baudifim, fo swehti Deews.
Kas ihsti par to preezajahs
Ir zitteem lihdsesh apnenmahs.

Mehs dohsim tufscheem, nabbageem,
Un palihdsefim nihfuleem.
Negg' mums, kad luhdsam maifites,
Deews arri dohd no augshenes?

Klufs behdas! gan mums reezenihts
Wehl atliks; tas buhs apshwehtihst.
Nahk launa deen' un wezzums klafht,
Deews ne mittesees ruhpinahf.

Kas ta, fa Deews, irr swehtijis,
Nehs welti scheitan dshwojis,
Tas preezigs azzis aisdarra,
Kad nahwes engels aizina.

Ir laukâ wifs jau mirst un subh;
Tif sehkla semmè ne fatruhd.
La dihgs un atfels spohschumâ
Tâ Deewa spreestâ laizina.

Tâ zilweks mirris ne isnihks,
Det atkal isplauks, sels un dihgs;
Un fa schè sehkla bijusi,
Tahds buhs ir auglis debbesi.

Preeki ar sinnu.

Dseefmin' ar sinnu,
Kas leegtu winnu?
Woi putninsch ne dseed kohzina
Un Engels swaigsnu spohschumâ?
Kad brihwi, lustigi;
Kad jautri, wesseli:
Tad effam baggati! —

Malzin' ar sinnu,
Kas leegtu winnu?
Woi pukke rassâ ne dsertu?
Woi waggars ne dserr mehrinu?
Tew darb'deen strahdajoht,
Warr malzinsch spehku doht
Un sweht'deen eelihgsmoht.

Muttit' ar sinnu,
Kas leegtu winnu?
Woi rohsit' ne skuhpst' rohsiti
Un swaigsne ne skuhpst' aufekli?
Ar sinnu, fazziju,
Ar gohd' un apdohnu,
Ar nenoseedsibu.

Woi preezigs brihtinsch
Naw stumjahm spihinsch?
Zo Deews mums taggad wehlejt;
Drihs warr buht' behdas uelzjis.
Wiss beidsahs laizina,
Naw tabli kapsehta,
Riht ka'sinn paglabba!

Klau weenu swanna!
Tur wisseem ganna.
Dohd weegli nomirt, mihtlais Deews!
Lil meeru firbi luhdsamees:
Kad atspihd faulite;
Kad nodrebb pafaule;
Kad noleek semmè schè!

S I.

Zeesas fluddinaschanas.

Zaur Kulbigas aprinka teefas spreedumu scheid wisseem tohp sinnamu darrihts, ka 12tâ Oktober deenâ schi gadda un eeksch tahm pehznahkamahm deenahm tahs atliffuschas mantas ta nomirruscha Saldes muischasfunga Magnus Benedikt Larsch, prohti sudrabalectas, drehbes, masgajamas un gultu drahuas, namma un kufna lectas, lohpi un firgi, labbiba un brandwihns un kas wehl, eeksch Saldes muischas tam wairakfohliadamam, kam tulihht jamakfa, uhtropè taps pahrdohhta.

Kulbigâ 19tâ Septembara deenâ 1825. 2

Kahrl Koschkull, aprinka teefasfunga.

(Nr. 990.) E. Günther, siltehrs.

* * *

Kad tanni totâ Oktober deenâ schi gadda eeksch Zirohles muischas ta zittahrtiga mohderneeka Janna un winna seewas Lihses peederriga manta, prohti lohpi, weens firgs, namma rihki un mahju lectas, ne aismakfatas lohpyu rentes dehl, tam wairakfohliadamam, bet kam tulihht nauda jamakfa, uhtrupè taps pahrdohhta, tab tas scheidan no Luffumes aprinka teefas tohp sinnamu darrihts.

Luffumè gtâ Septembara deenâ 1825. 2

Brinden, affeffers.

(Nr. 623.) Siltehrs George Paul.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteet, ta Patwalbineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr.,

tohp no Bauffas pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas tainas praffischanas pee teem Bauffas Wilsmuischas fainneekem: Smedde Geddert, Pumpen Semm, rihb Jahn, Schigle Jahn un Pihrag Jurre, kas sawas mahjas, dehl leekeem parradeem, nodewuschi un par kurre mantahm konkurse spreesta, tabehl zaur scho teefas fluddinaschanu un safaukschanu aizinati, lai, wisswehlaki lihds 5tu Nowember schi gadda, pee schihs pagasta teefas teizahs, un tab nogaida, fo teefa pehz liffumeem spreedihs.

Bauffas pagasta teefa 17tâ Septembara deenâ 1825. 3

Jehlab Luppin, pagasta teefas wezzakais.

(Nr. 79.) Fr. Leh, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwalbineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Lettscha muischas (Utligen) pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas tainas praffischanas pee ta, pee schihs muischas peederramu arraju pagasta, par kurre mantu, dehl parradu prett ta dsimtsfunga, Kulbigas aprinka teefasfunga, Karl no Koschkull, par kamehr Saem gaddeem isliktahm frohna nodohschanahm, fo tas pagasts nespehj aismakfahht, zaur schihs deenas spreedumu konkursis nolikts, aizinati, pehz ta 493scha S. to augsti apstiprinatu liffumu grahmata, lai pee saudeschanas sawu teefu, eeksch starpa no diweem mehnescheem, prohti wisswehlaki lihds 3rmu Oktober mehnescha deenu schi gadda, ar sawahm praffischannahm un parahdischanahm peederrigi pee schihs teefas peeteizahs un to tablaku spreedumu pehz liffumu preekschrafsteem sagaida.

Zslaishts no Lettschu muischas pagasta teefas ar ap-pakschrafstu un sehgeli 27tâ August mehnescha deenâ 1825ta gadda. I

+++ Stolte Kasper, pagasta wezzakais.

(Nr. 34.) Joh. F. Böhmer, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Mesohstes pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta lihdschinniga fainneeka Leela Ruchting Janna, par kurre mantu, dehl inventariuma truhkumu un zittu parradu, zaur schihs deenas spreedumu konkursis nolikts, aizinati, pee saudeschanas sawas teefas, lihds 30tu Oktober schi gadda, kas par to isflehsamum terminu nolikts, ka wehlehts, pee schihs teefas ar

sawahn taisnahm prassichanahm un winnu peerahdischanahm peereiktees.

Mesohres pagasta teesa 16tâ Septemher 1825. 2

(S. W.) ††† Behrtusch Geddert, pagasta wezzakais.

(Nr. 116.) G. Ruhbohm, pagasta teesa ffrihweris.

No Kalkuhnes pagasta teesa tohp scheitan sinnamu darrihts, ka preeksch kahdahm neddelahm us to lauku ta schinniga pagasta pahrstahwetaja Flische Uhdam weena melna gohws peeklichbusi. Kad nu pehz nosluddinaschanas eeksch Egiptes basnizas to mehr tas, kam peederr, lihds schim naw peerteizees, tad wehl scheitan tohp sinnamu darrihts, ka eeksch bschahm neddelahm no tahs appakschrafsitas deenas, pehz geldigas peerahdischanas un pehz atlihdinaschanas to maksu, kas schihg gohws labbad isdohtas, to buhs prettim nemt, jo wehlaki tapz pehz likkumeem spreesst. Kalkuhnes pagasta teesa 12tâ Septemher 1825.

(S. W.) Debel Kristap, pagasta wezzakais.

(Nr. 30.) Pet. Brachmann, schi laika pagasta teesa ffrihweris.

Zitta sluddinaschana.

Eeksch ta pee Saltas muischas peederriga Mella-krohga tam appakschrafsitam weens ehrelis ar ratteem un wisseem eejuhgschanasrihkeem tanni nakti no 26tas us 27tu Augusta deenu schi gadda nosagts tapzpis. Kas man eeksch ta peeminnetta krohga taisnu sinnu no tahm sagtahm lectahm dohs, tam es 10 sudr. rubbelus pateizibas naudu sohlu. Tas ehrelis irr widdischfigs no auguma, ar masu galwu, masahm aufim, ahtrs us eeschanu, no gaischi kirschbruhnas spalwas, 5 gaddu wezs un lohti rahms; winnam arridsan mas baltuminsch peere, no kurras tablaki weens itt mas balt srihpihts us nahsim noect, tumfschi kirschbruhni sarri, kas allasch us kreisu puffi, us kreisu palkalkahju wirfs krohna bischfih balti matti, pee abbahm palkalkahjahm us wehsischeem resnaka galka, bet us labbaju palkalkahju jo resnaka. Afte tikpatt kirschbruhna, ka sarri, bet astes widdu us galku pellehki matti un appaksch astes divi masas plekkites. Tee ratti tumfschisatti nomahleti, ar reddelehm, kas ar audeklu isfistas, tee preekschrittini gaischisatti, tai kreisai palkalaffi bij divi schkehnes un wirsu kreisâ stubri preekschâ dselsu neede bij uslikta; — eejuhgti bij tee ratti ar melnu plakkanu Kreemu lohku, divi wehrselehun un weenu ar farkanu wadmalu eekantetu sedulki.

Ferdinand Hall.

Naudas, Labbibas un Prezzu firgus us plazzi. Rihgê tami 28tâ Septemher 1825.

	Sudraba naudâ.			Sudraba naudâ.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 74½ Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	I Pohds fannepu tappe maksahs ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	33	I — linnu labbakas surtes — —	2	—
I jauns Dahlberis	—	—	I — sliktakas surtes — —	1	50
I Puhrs rudsu tappe maksahs ar	—	85	I — tabaka	—	75
I — kweeschu	1	15	I — dselses	—	75
I — meeschu	—	60	I — sweesta	1	75
I — meeschu = putrainu — —	1	10	I muzza filku, preeschu muzza — —	5	75
I — ausu	—	50	I — wihkschmu muzza — —	6	—
I — kweeschu = miltu — —	1	80	I — farkanas fahls	6	—
I — bisdeletu rudsu = miltu — —	1	30	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudsu = miltu — —	—	90	I — rupjas baltas fahls — —	4	25
I — firnu	—	90	I — smalkas fahls	3	75
I — linnu = sehklas	2	25			
I — fannepu = sehklas	1	—	50 Graschi irr Barra jeb Papihres Rubbulis un Barra nauda stahw ar papihres naudu weena maksâ.		
I — kimmenu	1	50			